

Sèrie 1

Criteris de correcció

En tot l'exercici es valorarà que les respostes siguin raonades i les explicacions estiguin ben ordenades. Les pautes de correcció són indicatives i fan referència als conceptes bàsics correctes. És tasca del corrector o de la correctora valorar el grau d'aprofundiment del tema desenvolupat, la correcta utilització del llenguatge geogràfic així com el nivell de rigor de les respostes.

Les respostes que aquí es proposen són indicatives i, en cap cas, exhaustives. Queda a criteri del corrector o de la correctora prendre en consideració altres respostes que consideri vàlides.

Els textos entre cometes i en cursiva són cites literals de manuals de Geografia i són només orientatius.

En aquest exercici s'han de respondre només TRES de les cinc qüestions proposades i triar UNA de les dues opcions (A o B), de la qual s'han de respondre totes les qüestions corresponents (1, 2, 3 i 4). [2 punts per qüestió i 4 punts per l'opció]

QÜESTIONS [2 punts per qüestió]

1. (0,25 cada riu correctament identificat i 0,25 cada país correctament identificat)

A: Volga / Rússia

B: Ebre / Espanya

C: Po / Itàlia

D: Danubi / Alemanya, Àustria, Eslovàquia, Hongria, Croàcia, Sèrbia, Romania, Bulgària, Moldàvia i Ucraïna

2.

a) **(1 punt)** És el dret dels pobles i els estats a definir la seva política agrària i alimentària a partir de les necessitats de la població i el medi ambient, i no a partir de les regles del comerç internacional. Inclou, d'una banda, el dret dels agricultors a accedir a la terra, als recursos naturals, i, de l'altra, a alimentar-se de manera sana i saludable amb aliments lliures de transgènics i a protegir la producció d'aliments.

Quan totes les persones en tot moment tenen accés físic i econòmic a suficient aliment, segur i nutritiu, per a satisfer les seves necessitats alimentàries i les seves preferències, amb l'objectiu de portar una vida activa i sana.

b) **(1 punt)** No tenir el control de la terra per part de la població autòctona, la qual cosa pot portar a la fam. Domini del mercat i control del sector agroalimentari des de la producció a la comercialització, intensificant així, la concentració de poder en mans dels grups financers i agreujant la fractura social. Pas d'un sistema basat en la diversitat al monocultiu.

3.

a) **(1 punt)** És un model de ciutat de baixa densitat que s'ha generalitzat arreu i que afecta tant als creixements residencials, comercials com industrials. Es caracteritza per un creixement horitzontal que afavoreix la dispersió urbana i suposa un alt consum de territori així com un ús del transport privat.

b) (0,5 cada avantatge)

Menys consum de sòl.

Menys afectació sobre els espais naturals i agraris.

Menys consum d'aigua i d'energia.

Menys costos dotar-la de serveis i d'infraestructures (transport, clavegueram)

Combina funcions diverses en un espai reduït la qual cosa fa que sigui més accessible.

Permet més contactes entre persones, intercanvis, comunicació.

Afavoreix la cohesió social.

En definitiva és més sostenible.

4.

- a) **(1 punt)** És un fenomen natural causat per la presència de gasos a l'atmosfera, principalment vapor d'aigua i CO₂. Rep aquest nom per la seva similitud amb un hivernacle, que a diferència dels creats per les persones que són de plàstic, són els mateixos gasos els que creen aquest efecte hivernacle. L'energia del Sol travessa l'atmosfera i escalfa la Terra, però alguns gasos de l'atmosfera (CO₂ i vapor d'aigua) fan de barrera i provoquen que la radiació s'acumuli; d'aquesta manera, l'escalfor queda retinguda a l'atmosfera i el planeta manté constant la seva temperatura global. Actualment l'efecte hivernacle s'ha incrementat molt la qual cosa ha comportat un escalfament global del planeta.

b) (0,5 cada conseqüència)

Canvi del clima global.

Desertització i sequeres.

Desforestació.

Inundacions.

Desglaç de l'àrtic i l'antàrtica i pujada del nivell del mar.

Huracans i tornados.

Augment de la temperatura.

Migracions per la pujada dels nivell del mar.

5.

- a) **(1 punt)** És un model de mobilitat que permet desplaçar-se amb els mínims impactes ambientals i territorials. Neix com a reacció a l'ús excessiu del vehicle privat com a mitjà de transport. Aquest ús excessiu comporta un consum molt elevat d'energia no renovable, un augment de la contaminació, i conseqüentment efectes nocius per a la salut de les persones.

b) (0,5 punts per a cada acció)

Polítiques de sensibilització

Inversions en transport públic, promoció del transport públic.

Restriccions de circulació amb vehicle privat

Fer viable l'ús de les bicicletes a les grans ciutats. Disseny de carrils bici.

Peatonalització dels carrers.

OPCIÓ A [4 punts per l'opció]

Observeu atentament el mapa i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

1.

(1 punt) Es valorarà que es faci una descripció del mapa en general, comentant el títol (cal fer referència a la temàtica del mapa i a l'any de les dades representades), la llegenda i la font. En la descripció del contingut del mapa, cal fer referència a les grans regions de creixement econòmiques emergents, diferenciant-les del nord global i que relacionar-les amb els processos de deslocalització. Cal fer referència als moviments de deslocalització de les grans empreses des de les regions del Nord cap a les regions formades pels països emergents.

2.

a) **(0,5 punts)** Consisteix en traslladar de manera voluntària tota o una part del procés de producció industrial a altres països amb la finalitat de reduir-ne els costos.

b) **(0,25 punt cada motiu):** reducció del cost de la mà d'obra, beneficis en l'adquisició de sòl industrial, beneficis fiscals, beneficis de legislacions sociolaborals i mediambientals pel fet que són menys exigents.

3.

a) **(0,5 punts; 0,25 per cada característica)** El nord global concentra aquelles activitats industrials d'alta tecnologia i que requereixen una forta inversió. Controlen el comerç i la tecnologia, Mà d'obra molt especialitzada. Grans inversions en investigació. Alts nivells de productivitat.

b) **(0,5 punts; 0,25 per cada activitat)** S'aplica en el camp de les comunicacions, sanitat, òptica, electrònica, informàtica, etc.

4.

a) **(0,2 punts per cada característica)** combinen característiques del Nord Global i dels espais més perifèrics. Segueixen les directrius provinents dels països del Nord Global, però que alhora generen un cert desenvolupament que els permet convertir-se en líders regionals i amb influència en les decisions internacionals. Mercat intern en creixement constant. Presència en el mercat mundial.

b) **(0,15 punts per cada país)** Deslocalització: Mèxic, Egipte, Turquia, Índia, Xina, Indonèsia, etc.

(0,15 punts per cada país) Segona fase de deslocalització: Malàisia, Bangladesh, Pakistan, Tailàndia, etc.

OPCIÓ B [4 punts per l'opció]

Observeu atentament el mapa i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació

1. (1 punt) Es valorarà que es faci una descripció del mapa en general, comentant el títol (fent referència a la temàtica del mapa i a l'interval dels anys de les dades representades), la llegenda (fent referència a la correspondència entre els valors i els colors graduats), la font. El mapa de temperatures permet veure les variacions tèrmiques entre diferents zones de Catalunya. Es valorarà que facin una descripció correcta de la distribució espacial de les temperatures. Es valorarà l'ús dels noms de les comarques i dels elements del relleu importants per fer la descripció.

2.

a) **(0,5 punts)** Són les línies imaginàries que uneixen els punts que registren les mateixes temperatures en un moment determinat.

b) **(0,5 punts)** Línies que uneixen les mateixes precipitacions en un moment determinat.

3. (0,25 punts per cada clima i la seva descripció)

Clima mediterrani litoral: Comarques de costa i part del prelitoral. Les temperatures són suaus a l'hivern i a l'estiu tot i que poden arribar a ser altes se suavitzen amb la marinada i es caracteritzen per una forta humitat. Hi plou poc però les pluges es concentren a la primavera i tardor.

Clima mediterrani continental o d'interior. A la zona de la Depressió Central. Les temperatures són força contrastades, per la llunyania del mar, fredes a l'hivern i molt caloroses a l'estiu. Les pluges són escasses però més abundants a la part est (Bages, Osona) que a l'oest (Urgell, Segrià) on hi plou poc tot l'any i a l'estiu s'hi formen boires persistents.

Clima mediterrani de muntanya. A la zona dels Pirineus i serralada Transversal. Les temperatures són força fredes a l'hivern i fresques a l'estiu. Plou força tot l'any però especialment a la primavera i tardor. A l'hivern hi sol nevar. Aquestes característiques s'amplien o disminueixen en funció de l'alçada.

Clima atlàntic. Es dona en la zona de transició entre el clima mediterrani i l'atlàntic. A la zona de la Vall d'Aran. Les temperatures són fredes a l'hivern i fresques a l'estiu. Les precipitacions són més abundants tot i que hi pot haver períodes secs.

4.

a) **(0,5 punts)** A mesura que augmenta l'alçada disminueix el vapor d'aigua provinent de la calor que reflecteix els rajos del sol. A més, l'aire que s'escalfa en superfície ascendeix cap a les capes altes on disminueix la pressió atmosfèrica que provoca una expansió d'aquest aire. I quan un gas s'expandeix hi ha una disminució de temperatura.

b) **(0,5 punts)** El mar té un efecte suavitzador sobre les temperatures degut al fet que l'aigua i la terra s'escalfen i es refreden a ritmes diferents. A la tardor i a l'hivern passa a l'inrevés: l'aigua encara és calenta per la influència de l'estiu i es refreda

poc a poc en canvi la terra es refreda ràpidament. Així doncs, l'aigua del mar triga més temps a escalfar-se i a refredar-se que la superfície terrestre. Això fa que les zones properes al mar tinguin unes temperatures més suaus (ni molt fredes a l'hivern ni molta calor a l'estiu) que les zones més allunyades del mar. Per contra, les temperatures són més extremades (més fred a l'hivern i més calor a l'estiu) com més lluny del mar.